

Aprobat
Presedintele Consiliului de
Administratie

Gheorghe Nicolae

Reguli si proceduri interne pentru evaluarea si administrarea riscurilor SSIF ROMBELL SECURITIES SA
Procedura privind identificarea riscurilor activitatilor SSIF ROMBELL SECURITIES SA, operatiunilor si
sistemelor sale

1. Termenii, abrevierile și expresiile utilizate în prezentul regulament au semnificația prevăzută în Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, Regulamentul CNVM nr. 32/2006 privind serviciile de investitii financiare, Regulamentul CNVM nr. 9/2004 privind adecvarea capitalului societăților de servicii de investitii financiare (denumit în continuare Regulament) și Regulamentele comune BNR/CNVM nr. 13 ÷ 25/2006.

Capitalul initial si cerintele de capital

2. Capitalul inițial reprezintă valoarea minimă a capitalului de care trebuie să dispună SSIF ROMBELL SECURITIES SA în vederea prestării serviciilor de investiții financiare pentru care este autorizată.

3. Cerințele de capital se referă la următoarele categorii de risc:

- a) riscul de poziție pe titluri de creanță și titluri de capital ;
- b) riscul de decontare ;
- c) riscul de contraparte ;
- d) riscul de credit ;
- e) riscul de schimb valutar ;
- f) expunerile mari sau riscul de concentrare ;
- g) riscul pe mărfuri ;
- h) alte riscuri;

Raportarile SSIF ROMBELL SECURITIES SA

3. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va raporta lunar CNVM toate informațiile necesare pentru monitorizarea riscurilor.

Raportul lunar va fi transmis pe suport hârtie și suport magnetic până cel târziu în a 25 zi a lunii următoare celei de raportare.

Controlul intern și procedurile contabile și administrative ale SSIF ROMBELL SECURITIES SA vor asigura posibilitatea verificării în orice moment a respectării cerințelor prevăzute în prezentul regulament.

4. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va raporta în maximum 24 de ore la CNVM orice situație în care contrapărțile implicate în contracte repo sau contracte reverse repo sau în tranzacții de luare și oferire cu împrumut de titluri și mărfuri nu își îndeplinesc obligațiile.

5. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va raporta CNVM cel puțin o dată pe an toate expunerile mari, iar pe parcursul anului trebuie să raporteze toate noile expunerile mari și orice creștere cu cel puțin 10% a expunerilor mari față de notificările anterioare.

Riscul de pozitie

6. Riscul de poziție privește portofoliul tranzacționabil și se va calcula separat pentru: titluri de creanță, titluri de capital și titluri de participare ale organismelor de plasament colectiv.

7. Riscul de poziție pe titluri de creanță tranzacționate sau pe titluri de capital (sau pe o opțiune pe titluri de creanță sau titluri de capital), tranzacționate, va fi divizat în două componente în vederea calculării cerinței de capital pentru acest risc:

a) *riscul specific*: riscul de modificare a prețului instrumentului în cauză datorită factorilor legați de emitentul acestuia sau, în cazul unui instrument financiar derivat, de emitentul activului suport;

b) *riscul general*: reprezintă riscul de modificare a prețului instrumentului respectiv ca urmare a modificării nivelului ratelor dobânzii, în cazul unui titlu de creanță tranzacționat sau al unui instrument financiar derivat pe un titlu de creanță, sau ca urmare a unei fluctuații generale a pieței titlurilor de capital care nu are nici o legătură cu atributele specifice instrumentului financiar respectiv, în cazul unui titlu de capital sau a unui instrument financiar derivat pe un titlu de capital.

8. În cazul existenței de poziții nete în valute, indiferent de sensul acestora, trebuie transformate zilnic în lei, la cursul de schimb comunicat de BNR pentru ziua respectivă, înainte de a fi însumate.

9. În calculul poziției nete long sau short nu se permite să se echivaleze titlurile convertibile cu poziții în activele support corespunzătoare.

Evaluarea instrumentelor financiare

10. Titlurile de creanță și titlurile de capital tranzacționate pe o piață reglementată vor fi evaluate zilnic la valoarea de piață stabilită de piața pe care este tranzacționat titlul respectiv.

Titlurile de creanță și titlurile de capital care nu sunt tranzacționate pe o piață reglementată vor fi evaluate la valoarea realizabilă estimată a acestora, în cazul titlurilor de creanță luându-se în considerare modificările ratei dobânzii.

11. Contractele forward pe rata dobânzii, denumite în continuare FRA, și contractele swap pe rata dobânzii se evaluează la o valoare egală cu valoarea nominală a capitalului de referință.

12. Contractele futures pe rata dobânzii, contractele forward pe rata dobânzii (FRA), contractele forward de cumpărare și vânzare de titluri de creanță se tratează ca o combinație între poziții short și long. Astfel, o poziție long pe un contract futures pe rata dobânzii se tratează ca o combinație între un împrumut cu scadența la data livrării contractului futures și o deținere a activului cu o scadență egală cu cea a instrumentului sau poziției teoretice (noționale) a activului suport în contractul futures respectiv.

Similar, un contract forward pe rata dobânzii vândut, se tratează ca o poziție long cu o dată a scadenței egală cu data decontării la care se adaugă perioada contractului și o poziție short cu o scadență egală cu data decontării.

13. Atât împrumutul, cât și activul deținut sunt incluse în coloana „Titluri de creanță emise de administrațiile centrale” din Tabelul 1 al Regulamentului în vederea calculării cerinței de capital pentru riscul specific pentru contracte futures și contracte forward pe rata dobânzii.

Un contract forward de cumpărare de titluri de creanță se tratează ca o combinație între un împrumut cu o scadență la data livrării și o poziție long (spot) pe titlul de creanță respectiv. Împrumutul se include în coloana „Titluri de creanță emise de administrațiile centrale” din Tabelul 1 al Regulamentului în scopul calculării riscului specific iar titlurile de creanță în coloana corespunzătoare categoriei în care se încadrează din același Tabel 1 al Regulamentului.

14. Contractele forward și futures având ca suport un activ real se tratează ca o poziție long sau short pe activul suport la care face referire.

Contractele futures, opțiunile și swap-urile având ca activ suport un activ cu o valoare teoretică (noțional) nu trebuie incluse în calculul poziției nete în titlurile respective.

15. Opțiunile pe rata dobânzii, titluri de creanță, titluri de capital, indici pe titluri de capital, contracte futures pe instrumente financiare, swap-uri, valută și warranturi legate de un titlu de creanță și de un titlu de capital se tratează ca și cum ar fi poziții egale cu valoarea activului suport la care se referă opțiunea înmulțită cu delta.

Pozițiile astfel obținute pot fi supuse compensării (*netting*), în vederea calculării poziției nete, cu orice poziție pe un activ financiar identic cu activul suport sau instrumentul financiar derivat.

În vederea acoperirii riscului de rată a dobânzii, contractele swap se tratează ca și instrumentele financiare incluse în bilanțul contabil.

16. Un contract futures pe indici bursieri va fi tratat ca și un titlu de capital individual. Totuși, riscul specific pe acest titlu de capital individual va putea fi ignorat dacă respectivul contract futures pe indici bursieri este tranzacționat pe o bursă, și, în opinia C.N.V.M. acesta reprezintă un indice cu structură larg diversificată.

Angajamente ferme

În cazul angajamentelor ferme pe titluri de creanță și pe titluri de capital, SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula cerința de capital pe baza următoarei proceduri:

a) în primul rând SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula pozițiile nete prin deducerea pozițiilor angajamentelor ferme care sunt subscribe sau a angajamentelor standby;

b) în al doilea rând SSIF ROMBELL SECURITIES SA. își va reduce pozițiile nete cu următorii factori de reducere:

1. în ziua închiderii angajamentului ferm 100%

2. în prima zi lucrătoare după închiderea angajamentului ferm 90%

3. în a doua-a treia zi lucrătoare după închiderea angajamentului ferm 75%

4. în a patra zi lucrătoare după închiderea angajamentului ferm 50%

5. în a cincea zi lucrătoare după închiderea angajamentului ferm 25%

6. din a șasea zi lucrătoare după închiderea angajamentului ferm, titlurile în cauză trebuie luate în calcul la valoarea lor integrală.

Ziua închiderii angajamentului ferm reprezintă ziua lucrătoare în care SSIF ROMBELL SECURITIES SA devine necondiționat angajată în acceptarea unei cantități cunoscute de titluri la un preț stabilit.

c) în al treilea rând SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula cerința de capital utilizând pozițiile angajamentelor ferme reduse menționate la lit. b).

17. SSIF ROMBELL SECURITIES SA trebuie să aibă suficient capital în vederea acoperirii pierderii care apare între momentul asumării angajamentului și până în prima zi lucrătoare.

Riscul specific pentru titluri de creanță

18. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va înscrie poziția netă în categoriile corespunzătoare menționate în Tabelul 1 din Anexa III a Regulamentului, în funcție de scadența lor reziduală corespunzătoare și apoi va înmulți aceste valori cu ponderile respective din tabel, după care va calcula suma poziției ponderate (indiferent dacă este long sau short) în vederea calculării cerinței de capital pentru riscul specific.

Riscul general pentru titluri de creanță

19. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula riscul general pe titluri de creanță folosind metoda bazată pe scadența acestora.

Se va calcula poziția netă long sau short pe fiecare titlu de creanță sau contract. De asemenea, se vor determina pozițiile short și long legate de data scadenței pentru cumpărări și vânzări forward pe titluri de capital, valute, metale prețioase (inclusiv aur) și alte mărfuri.

Se vor împărți pozițiile nete în funcție de moneda în care sunt exprimate și va calcula cerința de capital pentru riscul general pe titlurile de creanță și separat pe fiecare monedă, conform metodelor prezentate mai jos.

Fiecare poziție long sau short netă va fi înscrisă în benzile de scadență reziduală din Tabelul 2 din Anexa III a Regulamentului.

20. Procedura de calcul a cerinței de capital pentru riscul general implică două etape:

a) în primul rând, toate pozițiile se ponderează în conformitate cu scadența acestora, conform art. 35 al Regulamentului în vederea calculării cerinței de capital pentru acestea;

b) în al doilea rând, această cerință de capital va putea fi redusă când se dețin concomitent o poziție ponderată și o poziție ponderată de sens opus, înscrise în aceeași bandă de scadență.

21. Reducerea cerinței de capital este permisă când poziții ponderate de sens opus sunt înscrise în benzi de scadență diferite, mărimea acestei reduceri depinzând atât de faptul că ambele poziții sunt înscrise în aceeași zonă sau în zone diferite, precum și de particularitățile zonelor în care se înscriu. În total există trei zone (trei grupe de benzi de scadență).

22. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va înscrie pozițiile sale nete în benzile de scadență corespunzătoare din coloanele 2 sau 3 ale Tabelului 2 din Anexa III a Regulamentului.

Acest lucru se va face în funcție de scadența reziduală în cazul titlurilor de creanță cu o rată a dobânzii fixe și pe baza perioadei ce a rămas până la următoarea revizuire a ratei dobânzii în cazul titlurilor de creanță cu rata dobânzii variabilă înainte de scadența finală.

Se va face distincție între titluri de creanță cu un cupon de 3% sau mai mare și cele cu un cupon mai mic de 3%, acestea fiind înscrise în coloana 2 sau 3 din Tabelul 2. Apoi, fiecare valoare se înmulțește cu ponderea corespunzătoare benzii de scadență din coloana 4, Tabelul 2 din Anexa III a Regulamentului.

23. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula, ulterior, suma tuturor pozițiilor long ponderate și suma tuturor pozițiilor short ponderate, pentru fiecare bandă de scadență. Suma celor dintâi compensată cu suma celor din urmă, corespunzător unei anumite benzi de scadență, va fi poziția ponderată compensată din banda respectivă, iar valorile reziduale ale pozițiilor short sau long vor reprezenta pozițiile ponderate necompensate din aceeași bandă. Se calculează apoi totalul pozițiilor ponderate compensate din toate benzile.

24. Se va calcula totalul pozițiilor long ponderate necompensate din benzile incluse în fiecare zonă din Tabelul 2 din Anexa III a Regulamentului în vederea determinării pozițiilor totale long ponderate necompensate pentru fiecare zonă. În mod similar, se va face suma tuturor pozițiilor short ponderate necompensate pentru fiecare bandă dintr-o anumită zonă pentru a calcula poziția short ponderată a zonei respective. Acea parte din poziția long ponderată necompensată pentru o anumită zonă care este compensată cu poziția short ponderată necompensată pentru aceeași zonă va reprezenta poziția ponderată compensată a zonei respective.

Acea parte a poziției long ponderate necompensate sau a poziției short ponderate necompensate pentru o zonă care nu poate fi astfel compensată va reprezenta poziția ponderată necompensată pentru acea zonă.

25. Se va calcula apoi valoarea poziției long/short ponderate necompensate din zona 1 care este compensată cu valoarea poziției short/long ponderate necompensate din zona 2. La aceasta se va face referire ca fiind poziția ponderată compensată dintre zonele 1 și 2.

Același raționament va fi preluat pentru calculul poziției ponderate necompensate din zona 2 care a rămas necompensată și poziția ponderată necompensată din zona 3 pentru a calcula poziția ponderată compensată dintre zonele 2 și 3.

26. SSIF ROMBELL SECURITIES SA poate, în situația în care dorește, să inverseze ordinea prezentată anterior, calculând astfel poziția ponderată compensată între zonele 2 și 3 înainte de a o calcula pe cea dintre zonele 1 și 2.

27. Ceea ce a rămas din poziția ponderată necompensată a zonei 1 se compensează apoi cu ce a rămas din poziția necompensată pentru zona 3 după ce aceasta din urmă a fost compensată cu ceea ce a rămas din zona 2, pentru a determina poziția ponderată compensată între zonele 1 și 3.

Pozițiile reziduale ce rezultă în urma celor trei calcule separate de compensare prezentate la anterior se însumează.

28. Cerința de capital a SSIF ROMBELL SECURITIES SA se calculează ca sumă a următoarelor:

- a) 10% din suma pozițiilor ponderate compensate din toate benzile de scadență;
- b) 40% din pozițiile ponderate compensate din zona 1;
- c) 30% din pozițiile ponderate compensate din zona 2;
- d) 30% din pozițiile ponderate compensate din zona 3;
- e) 40% din pozițiile ponderate compensate între zonele 1 și 2 și între zonele 2 și 3;
- f) 150% din pozițiile ponderate compensate între zonele 1 și 3;
- g) 100% din pozițiile ponderate necompensate reziduale.

Riscul specific pe titluri de capital

29. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula suma pozițiilor nete long și a pozițiilor nete short reprezentând poziția brută totală. În scopul calculării riscului specific pe titluri de capital se înmulțește poziția totală brută cu 4%.

30. Cu permisiunea CNVM, SSIF ROMBELL SECURITIES SA poate reduce cerința de capital la 2% pentru acele portofolii de titluri de capital deținute de societate și care îndeplinesc următoarele condiții („portofoliul calificat”):

a) titlurile de capital să nu fie emise de emitentul care a emis numai titluri de creanță tranzacționate și care impun o cerință de capital de 8% conform Tabelului 2 din Anexa III a Regulamentului sau care impun o cerință de capital mai mică, doar datorită faptului că aceste titluri sunt garantate;

b) titlurile de capital să fie considerate acțiuni foarte lichide de către CNVM prin aplicarea unor criterii obiective;

c) nici o poziție individuală nu trebuie să reprezinte mai mult de 5% din valoarea întregului portofoliu de titluri de capital al societății. Cu permisiunea CNVM, SSIF ROMBELL SECURITIES SA va putea detine poziții individuale de până la 10% cu condiția ca totalul acestor poziții să nu depășească 50% din totalul portofoliului societății.

Riscul general pe titluri de capital

31. Pentru calcularea riscului general pe titluri de capital poziția totală netă se determină după cum urmează:

a) se calculează poziția netă short sau long pe fiecare titlu de capital;

b) se adună toate pozițiile long nete și din total se scad toate pozițiile short nete. Diferența va reprezenta poziția totală netă;

c) se aplică coeficientul de 8 % (conform Tabelului 2 din Anexa III a Regulamentului la poziția totală netă pentru a determina cerința de capital în funcție de riscul general al titlurilor de capital (rândul d din Tabelul 2 din Anexa III a Regulamentului).

Riscul de pozitie pe titlurile de participare ale organismelor de plasament colectiv

32. În scopul măsurării riscului titlurilor de participare ale organismelor de plasament colectiv se calculează numai pozițiile long.

33. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va însuma toate pozițiile sale pe titluri de participare ale organismelor de plasament colectiv corespunzător următoarelor categorii, în funcție de titlurile cu cel mai mare grad de risc în care organismele de plasament colectiv pot investi conform reglementărilor și documentelor de constituire ale acestora:

a) Categoria A: titluri emise sau garantate de administrația centrală;

b) Categoria B: elemente eligibile;

c) Categoria C: alte titluri și active, altele decât instrumente financiare.

34. Coeficienții înscrși în Tabelul 4 din Anexa III a Regulamentului se aplică la pozițiile calculate prin metoda menționată în alin. (2), în funcție de categoria de referință, în vederea determinării cerinței de capital pentru fiecare categorie (coloana d a Tabelul 4 din Anexa III a Regulamentului).

35. Cerința de capital va fi egală cu suma valorilor înscrise în coloana d din Tabelul 4 din Anexa III a Regulamentului.

Riscul de decontare

36. În cazul tranzacțiilor în care titlurile de creanță, titlurile de capital și mărfurile (excluzând contractele repo și reverse repo, precum și tranzacțiile de luare sau oferire cu împrumut a titlurilor sau a mărfurilor) sunt nedecontate după data livrării, SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula diferența de preț la care se expune (diferența dintre prețul de decontare stabilit prin contract pentru titlurile de creanță, titlurile de capital sau mărfurile în cauză și valoarea lor curentă de piață). Diferența menționată anterior se calculează, în vederea acoperirii riscului de decontare, numai în cazul în care implică o pierdere pentru SSIF ROMBELL SECURITIES SA.

37. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va alege, în vederea calculării cerinței de capital pentru riscul de decontare, una dintre cele două metode menționate la art. 50 al Regulamentului, având obligația de a notifica alegerea sa către CNVM.

Metoda standard presupune calcularea cerinței de capital prin înmulțirea diferenței prevăzută la art. 46 cu un coeficient menționat în coloana (1) a Tabelului 5 al Regulamentului.

Metoda opțională presupune calcularea cerinței de capital prin înmulțirea prețului de decontare stabilit prin contract al fiecărei tranzacții cu un coeficient prevăzut în coloana (2) a Tabelului 5 al Regulamentului.

Riscul de contraparte

38. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula cerința de capital pentru riscul de contraparte dacă:

a) a plătit titlurile sau mărfurile înainte de a le primi sau a livrat titlurile sau mărfurile înainte de a primi plata pentru acestea;

b) pentru operațiunile transfrontaliere, a înregistrat una sau mai multe zile de la data efectuării plății sau a livrării titlurilor sau mărfurilor.

39. Acest risc se referă la:

a) titluri sau mărfuri tranzacționate pentru care termenul limită de decontare nu a trecut încă, atunci când plata a fost realizată fără ca să se fi primit titlurile sau mărfurile sau, în cazul în care titlurile sau mărfurile au fost livrate, fără să se fi primit plata;

b) contractele repo și de oferire cu împrumut de titluri și mărfuri, cu condiția ca titlurile sau mărfurile implicate în tranzacție să nu fie oferite drept garanție pentru tranzacție și să nu fie depozitate la S.S.I.F. de către contraparte pe întreaga durată a contractului;

c) contracte de reverse repo și contracte de luare cu împrumut de titluri sau mărfuri;

d) expunerea – sub forma taxelor, comisioanelor, dobânzilor, dividendelor și marjelor pentru contracte futures și options pe cursul de schimb valutar, tranzacționate pe o bursă - referitor la elementele prezente în portofoliul tranzacționabil;

e) instrumente financiare derivate tranzacționate în afara piețelor reglementate.

40. Expunerea pentru riscul de contraparte trebuie să fie egală cu:

a) plata efectuată sau valoarea curentă a titlurilor sau a mărfurilor livrate, pentru tranzacțiile cu titluri sau mărfuri tranzacționate pentru care termenul limită de decontare nu a trecut încă, atunci când plata a fost realizată fără ca să se fi primit titlurile sau mărfurile sau, în cazul în care titlurile sau mărfurile au fost livrate, fără să se fi primit plata;

b) diferența, dacă este pozitivă, dintre prețul de piață al titlurilor și valoarea finanțării obținute sau valoarea garanției primite, pentru contractele de report și tranzacții semănătoare contractelor repo și de oferire cu împrumut de titluri și mărfuri, cu condiția ca titlurile sau mărfurile implicate în tranzacție să nu fie oferite drept garanție pentru tranzacție și să nu fie depozitate la SSIF ROMBELL SECURITIES SA de către contraparte pe întreaga durată a contractului;

c) diferența, dacă este pozitivă, dintre finanțarea acordată sau valoarea garanției oferite și prețul de piață al titlurilor primite, pentru contractele de reverse repo și operațiuni similare;

d) valoarea pozițiilor long, pentru expunerile la care se face referire sub forma taxelor, comisioanelor, dobânzilor, dividendelor și marjelor pentru contracte futures și options pe cursul de schimb valutar, tranzacționate pe o bursă - referitor la elementele prezente în portofoliul tranzacționabil;

e) „echivalentul de credit” calculat conform specificațiilor din Anexa II, pentru instrumentele financiare derivate derivate tranzacționate în afara piețelor reglementate.

Cerința de capital va fi 8% din totalul titlurilor, înmulțite cu ponderile de risc aplicabile contrapărții relevante conform Anexei I a Regulamentului.

Riscul de credit

41. Riscul de credit este riscul cauzat de pierderea intervenită ca urmare a falimentului debitorilor în legătură cu activele cu risc, bilanțiere și extrabilanțiere, altele decât cele incluse în portofoliul tranzacționabil.

Activele deduse din capitalul de supraveghere în conformitate cu prevederile art. 113 al Regulamentului nu constituie active cu risc.

42. Cerința de capital va fi de 8% din valoarea activelor cu risc calculată în conformitate cu prevederile art. 58, înmulțită cu ponderile de risc aplicabile contrapărții relevante conform Anexei I a Regulamentului, luând în considerare orice garanție primită.

43. Activele cu risc care fac obiectul cerinței de capital pentru riscul de credit includ:

a) poziții pe instrumente financiare care nu aparțin portofoliului tranzacționabil;

b) expunerea, provenind din drepturi, comisioane, dobânzi, dividende și marje pentru contractele futures și options pe rata de schimb valutar, referitoare la elemente din afara portofoliului tranzacționabil;

c) expunerile provenind din contractele de report și tranzacțiile de oferire cu împrumut de titluri încheiate independent de activitatea de tranzacționare în cont propriu în conformitate cu prevederile art. 60 al Regulamentului.

d) elementele extrabilanțiere (de exemplu: garanții acordate, angajamente asumate și instrumente financiare derivate) legate de alte elemente decât cele incluse în portofoliul tranzacționabil trebuie incluse, valoarea lor fiind egală cu echivalentul lor de credit, calculat conform prevederilor art. 62 al Regulamentului.

e) orice alte active care nu se deduc din capitalul de supraveghere (numerar, împrumuturi achitate, drepturi necolectate, comisioane de primit, venituri acumulate (calculate și neîncasate) în legătură cu alte elemente decât cele incluse în portofoliul tranzacționabil.

44. Următoarele elemente nu constituie active cu risc:

a) instrumentele financiare ce urmează să fie livrate ca tranzacția să fie decontată;

b) oferirea spre vânzare de instrumente financiare;

c) depozitele și împrumuturile ce urmează a fi primite;

d) depozitele și împrumuturile ce urmează a fi făcute și alte instrumente financiare ce urmează a fi primite pentru ca tranzacția să fie decontată, atunci când acestea reprezintă refinanțări ale unor poziții existente.

45. Elementele extrabilanțiere în legătură cu elementele, altele decât cele incluse în portofoliul tranzacționabil, vor fi incluse în categoria activelor cu risc în scopul calculării riscului de credit, în valoare egală cu echivalentul de credit corespunzător acestora.

46. Contractele de report trebuie tratate ca fiind credite garantate cu titluri. În mod corespunzător, aceste tranzacții trebuie incluse printre activele cu risc cu o valoare egală cu cumpărarea spot, la care se adaugă dobânda acumulată (calculată și neajunsă la scadență), atunci când aceasta nu este inclusă în venitul acumulat (calculat și neîncasat). Pentru ponderarea expunerii, se vor lua în calcul natura și caracteristicile titlurilor primite drept garanție în conformitate cu prevederile Anexei I a Regulamentului.

47. Tranzacțiile de oferire cu împrumut a titlurilor sunt considerate active cu risc garantate. În acest sens, coeficientul pentru riscul de credit se aplică:

a) în cazul titlurilor oferite cu împrumut, diferenței, dacă este pozitivă, dintre valoarea titlurilor și garanția primită;

b) în cazul titlurilor luate cu împrumut, diferenței, dacă este pozitivă, dintre valoarea garanției acordate și cea a titlurilor.

48. Echivalentul de credit al elementelor extrabilanțiere se calculează:

a) pentru elementele extrabilanțiere, înmulțind valoarea nominală a fiecărui element cu un factor de conversie care ține cont de probabilitatea de apariție a unei expuneri la riscul de credit a elementelor bilanțiere în relație cu respectivul element, a cărui valoare trebuie estimată. Tabelul 6 al Regulamentului stabilește clasificarea elementelor extrabilanțiere în funcție de nivelul de risc atribuit ("mare", "mediu" sau "scăzut");

b) pentru instrumentele financiare derivate, conform metodelor descrise în Anexa II a Regulamentului.

Riscul de schimb valutar

49. Riscul de schimb valutar este reprezentat de expunerea S.S.I.F. la fluctuațiile ratei de schimb a valurilor și a prețului aurului aplicate tuturor elementelor exprimate în valute străine, inclusiv a celor care nu sunt incluse în portofoliul tranzacționabil.

50. Dacă suma dintre poziția netă totală valutară și poziția netă pe aur a SSIF ROMBELL SECURITIES SA calculată în conformitate cu prevederile art. 65 al Regulamentului depășește nivelul de 2% din totalul fondurilor proprii, SSIF ROMBELL SECURITIES SA va înmulți această sumă cu 8% în vederea calculării cerinței de fonduri proprii pentru riscul de schimb valutar.

51. SSIF ROMBELL SECURITIES SA trebuie să realizeze un calcul în patru etape:

a) SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula poziția long și short netă pentru fiecare valută și pentru aur. Poziția netă (long sau short) reprezintă diferența dintre pozițiile brute long și pozițiile brute short. Această poziție este reprezentată de suma elementelor (pozitive sau negative) enumerate la art. 66 al Regulamentului;

b) SSIF ROMBELL SECURITIES SA trebuie să transforme pozițiile nete short și long pe fiecare valută și pe aur la cursul spot (prețul spot pentru aur) în valuta de raportare;

c) Pozițiile short și long pe fiecare valută și pe aur trebuie însumate separat pentru a obține poziția totală netă short și, respectiv, poziția totală netă long;

d) Cel mai mare dintre cele două totaluri calculate mai sus, precum și poziția netă pe aur, reprezintă poziția totală netă pe rata de schimb valutar a societății. Aceasta este valoarea la care se aplică procentul de 8% menționat la art. 64 al Regulamentului;

52. Pentru a calcula pozițiile deschise nete pe fiecare valută și pe aur, SSIF ROMBELL SECURITIES SA trebuie să realizeze suma următoarelor elemente (pozitive sau negative):

a) poziția netă spot (de exemplu: toate elementele de activ mai puțin toate elementele de pasiv, inclusiv dobânda acumulată (calculată și neajunsă la scadență), pentru valuta respectivă sau, pentru aur, poziția netă spot pe aur);

b) poziția netă forward (de exemplu: toate sumele ce urmează a fi primite mai puțin toate sumele ce urmează a fi plătite în urma tranzacțiilor forward și pe aur, inclusiv tranzacții futures pe valute și pe aur și principalul aferent swap-ului pe valută care nu este inclus în poziția spot);

c) garanții irevocabile (și instrumente similare) care vor fi utilizate în mod cert și care este probabil să nu mai poată fi recuperate;

d) veniturile/cheltuielile viitoare nete neobținute (neîncasate) încă, dar deja acoperite complet împotriva riscului;

e) echivalentul delta net al portofoliului de opțiuni pe valute și pe aur;

f) valoarea de piață a altor opțiuni (altele decât cele pe valute și pe aur);

g) orice poziții pe care societatea le-a luat în vederea acoperirii împotriva efectului advers al cursului de schimb asupra indicatorului de capital pot fi excluse de la calculul pozițiilor deschise nete pe valute. Aceste poziții pot fi de natura structurală sau netranzaționabile, iar excluderea acestora și orice variație a termenilor excluderii va avea nevoie de acordul C.N.V.M. Aceeași situație se aplică și pozițiilor pe care societatea le are în legătură cu elemente deja deduse din calculul fondurilor proprii.

53. Activele reprezentând elemente negative ale capitalului de supraveghere pot fi excluse din calculul pozițiilor nete deschise pe valute. Cumpărările de futures pe valute sau aur trebuie considerate ca poziții long, iar vânzările ca poziții short, cumpărarea de opțiuni call pe valută și vânzarea de opțiuni put pe valută trebuie considerate ca poziții long pe valuta respectivă iar vânzarea de opțiuni call pe valută și cumpărarea de opțiuni put pe valută trebuie considerate ca poziții short pe valuta respectivă. Swap-ul pe valută trebuie considerat ca o combinație între o poziție long pe valuta ce va fi primită și o poziție short pe valută ce va fi livrată.

Riscul de concentrare sau expunerile mari

54. Pentru a preveni riscul de instabilitate care poate apărea legat de expunerile de o mărime substanțială în ceea ce privește capitalul de supraveghere, SSIF ROMBELL SECURITIES SA trebuie să respecte limitele prevăzute în art. 78, art. 79, art. 80 și art. 81 ale Regulamentului.

55. Grup de clienți asociați înseamnă:

1. două sau mai multe persoane fizice ori juridice care, dacă nu se arată altfel, reprezintă un singur risc deoarece una dintre ele deține direct sau indirect controlul asupra celeilalte ori celorlalte, sau

2. două sau mai multe persoane fizice ori juridice între care nu există legătură de control, așa cum este definită la pct.1), dar care trebuie privite ca și cum ar reprezenta un singur risc întrucât legăturile dintre ele sunt atât de strânse încât dacă una din ele s-ar confrunta cu probleme financiare, cealaltă sau toate celelalte ar întâmpina probabil dificultăți în efectuarea rambursărilor.

56. Expunerea față de clienții individuali care rezultă din portofoliul tranzaționabil se calculează prin însumarea elementelor de la literele a) – c) de mai jos:

a) excedentul, atunci când este pozitiv, al pozițiilor long față de pozițiile short ale SSIF ROMBELL SECURITIES SA pe toate instrumentele financiare emise de clientul în cauză (poziția netă pe fiecare dintre diferitele instrumente se calculează potrivit metodelor prezentate în Capitolul 6 al Regulamentului);

b) în cazul angajamentului ferm de titluri de creanță sau titluri de capital, expunerea SSIF ROMBELL SECURITIES SA este expunerea sa netă (care este calculată prin deducerea acelor poziții rezultate din angajamente ferme care sunt subscrise sau subangajate de terțe părți pe baza unei înțelegeri formale) diminuată conform procedurilor de calcul prevăzute la Capitolul 6, art. 30 al Regulamentului.

SSIF ROMBELL SECURITIES SA va realiza un sistem de monitorizare și control al expunerilor rezultate din angajamente ferme în perioada dintre momentul angajamentului inițial și prima zi lucrătoare, ținând cont de natura riscurilor întâlnite pe piețele în cauză;

c) expunerile față de clientul în cauză rezultate din tranzacții, înțelegeri și contractele prevăzute în Capitolele 7 și 8 ale Regulamentului și care sunt calculate conform regulilor menționate în prezentul capitol, fără aplicarea ponderilor pentru riscul de contraparte.

57. Expunerile față de un grup de clienți asociați care rezultă din portofoliul tranzaționabil se calculează prin însumarea expunerilor față de clienții individuali dintr-un astfel de grup.

58. Expunerea față de clienți individuali sau față de un grup de clienți asociați care nu rezultă din portofoliul tranzaționabil se calculează după cum urmează:

a) expunerile referitoare la împrumuturi, activități altele decât tranzaționarea în nume propriu și subscrierea de instrumente financiare în baza unui angajament ferm și/sau plasamentul de instrumente financiare, care nu sunt

incluse în portofoliul tranzacționabil (inclusiv componentele legate de venituri), precum și garanțiile furnizate și alte angajamente se evaluează la valoarea contabilă;

b) expunerile referitoare la instrumentele financiare derivate (inclusiv cele care nu rezultă din portofoliul tranzacționabil) se evaluează la valoarea echivalentului de credit, calculat în conformitate cu prevederile Anexei II a Regulamentului.

c) activele care se deduc din fondurile proprii se consideră a fi egale cu zero.

59. Expunerea față de un grup de clienți asociați care nu rezultă din portofoliul tranzacționabil se calculează prin însumarea expunerii față de clienții individuali.

60. Titlurile de participare ale OPCVM care cad sub incidența Legii nr.297/2004 nu constituie expuneri. Titlurile de participare emise de către OPC, altele decât OPCVM sunt tratate ca și instrumente financiare din categoria celor cu cel mai înalt grad de risc, în concordanță cu regulile prevăzute în art. 45 din Capitolul 6 al Regulamentului CNVM.

61. Expunerile totale pe clienți individuali sau pe grup de clienți asociați se calculează prin însumarea expunerilor care rezultă din portofoliul tranzacționabil și cele care rezultă din afara portofoliului tranzacționabil, acestea din urmă fiind calculate pe baza ponderilor de risc menționate în Tabelul 7 al Regulamentului.

62. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va stabili proceduri administrative și contabile precum și proceduri adecvate de control intern în scopul identificării și înregistrării tuturor expunerilor mari și modificărilor ulterioare ale acestora așa cum este specificat în Regulament.

63. Expunerea SSIF ROMBELL SECURITIES SA pe un client sau un grup de clienți asociați se consideră a fi o expunere mare atunci când valoarea sa este egală cu sau depășește 10% din capitalul de supraveghere.

SSIF ROMBELL SECURITIES SA nu poate avea o expunere pe un client sau un grup de clienți asociați care să depășească 25% din capitalul său de supraveghere. Aceasta limita va fi redusă la 20% în cazul în care clientul sau grupul de clienți asociați este societatea mamă sau filialele ale SSIF ROMBELL SECURITIES SA.

64. Totalul expunerilor mari nu va depăși 800% din capitalul de supraveghere al SSIF ROMBELL SECURITIES SA.

Limita de 25% poate fi depășită numai atunci când sunt întrunite simultan următoarele condiții:

a) depășirea provine în totalitate din portofoliul tranzacționabil;

b) exista o cerință suplimentară de capital legată de respectiva depășire, potrivit limitelor stabilite la art.78 al Regulamentul.

65. Cerința suplimentară de capital trebuie calculată prin selectarea acelor componente ale expunerii totale de tranzacționare față de clientul individual sau grupul de clienți respectiv, care atrag cele mai înalte cerințe de risc specific. Atunci când depășirea nu a persistat mai mult de 10 zile, cerința de capital suplimentar trebuie să fie de 200% din cerințele menționate anterior.

66. După 10 zile de la apariția depășirii, componentele depășirii se încadrează pe rândul corespunzător din coloana 1 a Tabelului 8, în ordine crescătoare a cerințelor de risc specific. S.S.I.F. va trebui să aibă un capital de supraveghere suplimentar egal cu suma cerinței de capital pentru riscul specific, calculat conform Anexei I și/sau egal cu cerința de capital pentru riscul de decontare și riscul de contraparte, calculat conform Anexei II a Regulamentului, pe aceste componente, înmulțite cu factorul corespunzător prevăzut în coloana 2 a Tabelului 8 din Anexa III a Regulamentului.

67. La calcularea riscului pentru expunerile mari se aplică ponderi reduse de risc conform Tabelul 7 al Regulamentului, acestea fiind diferite față de cele aplicate în scopul calculării riscului de credit/ contraparte.

68. În ceea ce privește garanția, ponderile se aplică la o sumă care nu trebuie să depășească valoarea de piață a garanției la data la care a fost semnat contractul, mai puțin următoarele deduceri prudentiale:

a) 10% pentru titlurile emise de autoritățile centrale și pentru certificatele de depozit;

b) 20% pentru alte cazuri.

69. În mod excepțional, nu se aplică deducerea prudentială la următoarele titluri : numerar depus la bănci care fac parte din același grup ca și SSIF ROMBELL SECURITIES SA, titluri emise de către SSIF ROMBELL SECURITIES SA sau de către alte persoane care fac parte din același grup ca și SSIF ROMBELL SECURITIES SA și care sunt păstrate la respectivele persoane, depozite în numerar la bănci din Zona A precum și titluri emise de bănci din Zona A cu o scadență reziduală care să nu depășească trei ani.

70. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va raporta CNVM cel puțin o dată pe an toate expunerile mari, iar pe parcursul anului trebuie să raporteze toate noile expuneri mari și orice creștere cu cel puțin 10% a expunerilor mari față de notificările anterioare.

71. În cazul în care au trecut 10 zile sau mai puțin de la apariția depășirii, expunerea portofoliului tranzacționabil față de clientul individual sau grupul de clienți asociați nu trebuie să depășească 500% din fondurile proprii ale SSIF ROMBELL SECURITIES SA.

În cazul în care depășirea persistă mai mult de 10 zile, ea nu trebuie să depășească 600% din fondurile proprii ale SSIF ROMBELL SECURITIES SA.

72. SSIF ROMBELL SECURITIES SA are obligația să raporteze trimestrial la CNVM toate cazurile în care au fost depășite expunerile pe un client sau un grup de clienți. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va raporta, pe parcursul celor trei luni anterioare valoarea depășirii, precum și numele clientului respectiv.

Riscul pe marfuri

73. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va respecta cerința specifică de capital pentru riscul pe mărfuri, ca urmare a pierderilor ce pot apărea în cazul oricărei poziții pe mărfuri.

74. Fiecare poziție pe mărfuri sau pe instrumente financiare derivate pe mărfuri trebuie exprimată în funcție de unitatea de măsură standard.

Prețul spot al fiecărei mărfi se exprimă în moneda de raportare.

Poziția pe aur sau pe instrumente financiare derivate pe aur se consideră a fi supusă riscului de schimb valutar și se tratează în conformitate cu prevederile Capitolului 10 al Regulamentului în scopul calculării riscului de piață, sau, după caz, în conformitate cu prevederile Capitolului 16 al Regulamentului atunci când se utilizează modelele interne.

75. Riscurile referitoare la rata dobânzii și la rata de schimb valutar care nu sunt cuprinse în alte tipuri de risc se includ în calculul riscului general pentru titluri de creanță tranzacționate și în calculul riscului de schimb valutar. Pozițiile care sunt strict finanțate de stocuri, pot fi excluse numai din calculul riscului pe mărfuri.

76. Următoarele poziții vor fi tratate ca poziții pe aceeași marfă:

a) poziții pe diferite subcategorii de mărfuri în cazurile în care subcategoriile se pot livra una contra celeilalte;
b) poziții pe mărfuri similare dacă sunt fungibile și dacă se poate stabili clar o corelație minimă de 0,9 între fluctuațiile de preț pentru o perioadă minimă de 1 an.

În cazul în care pozițiile short sunt scadente înaintea pozițiilor long, SSIF ROMBELL SECURITIES SA trebuie să ia măsurile necesare pentru a preîntâmpina riscul lipsei de lichidități care poate exista în unele piețe.

77. Pozițiile pe instrumentele financiare derivate se tratează ca poziții pe mărfurile pe care le au la bază. În acest scop:

a) angajamentele de a cumpăra sau vinde mărfuri futures și forward vor fi considerate ca valori teoretice (noționale) exprimate în unitatea standard de măsură și li se va atribui o scadență în funcție de data de expirare;

b) swap-urile pe mărfuri unde o parte a tranzacției o reprezintă un preț fix și cealaltă prețul curent de piață vor fi luate în considerare, conform metodei scalei scadențelor, ca o serie de poziții egale cu valoarea teoretică (noțională) a contractului, o poziție corespunzând fiecărei plăți aferente swap-ului și încadrată în scala de scadențe prezentată în Tabelul 9 al Regulamentului.

Pozițiile vor fi poziții long dacă SSIF ROMBELL SECURITIES SA plătește un preț fix și primește un preț variabil și poziții short dacă SSIF ROMBELL SECURITIES SA primește un preț fix și plătește un preț variabil. Swap-urile pe mărfuri în care părțile tranzacției sunt pe mărfuri diferite se încadrează în benzile de scadență conform metodei scalei scadențelor;

c) opțiunile pe mărfuri sau pe instrumente financiare derivate sau pe mărfuri ori pe warrant-uri pe mărfuri se tratează ca și cum ar fi poziții cu valoare egală cu valoarea activului suport la care se referă opțiunile, care se înmulțește cu delta, calculată conform Capitolului 14 al Regulamentului.

78. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula cerința de capital pentru riscul aferent mărfurilor folosind fie “metoda scalei scadențelor” fie “metoda simplificată”, așa cum sunt acestea descrise în art. 95, art. 96 și art. 97 ale Regulamentului.

79. Alegerea metodei “scala scadențelor” este ireversibilă și SSIF ROMBELL SECURITIES SA nu va mai folosi ulterior metoda simplificată.

În cazul în care SSIF ROMBELL SECURITIES SA intenționează să calculeze cerința de capital în conformitate cu metoda scalei scadențelor va notifica CNVM cu privire la intenția sa.

80. Calculul se efectuează separat pentru fiecare marfă. Toate pozițiile pe aceeași marfă precum și pozițiile care sunt considerate ca poziții pe aceeași marfă conform prevederilor art. 90, înmulțite cu prețul spot al acelei mărfi, se introduc în intervalul corespunzător de scadență. Stocurile fizice vor fi încadrate în prima bandă de scadență.

81. Pozițiile care sunt considerate în conformitate cu prevederile art. 90 al Regulamentului ca poziții pe aceeași marfă pot fi compensate și li se pot atribui benzi de scadență corespunzătoare pe bază netă pentru:

a) pozițiile pe contracte care au scadența în aceeași dată

b) pozițiile pe contracte care înregistrează unul față de celălalt o diferență de scadență de 10 zile, în cazul în care contractele sunt tranzacționate pe piețe care au date de livrare zilnice.

82. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula în acest caz suma pozițiilor long și suma pozițiilor short pe fiecare bandă de scadență. Suma pozițiilor long (short) care se compensează cu suma pozițiilor short (long) dintr-o anumită bandă de scadență reprezintă poziția compensată pe respectiva bandă de scadență, iar poziția reziduală long sau short va fi poziția necompensată pe aceeași bandă de scadență.

Acea parte din poziția necompensată long (short) dintr-o anumită bandă de scadență care este compensată cu poziția necompensată short (long) dintr-o bandă de scadență ulterioară va reprezenta poziția compensată dintre două benzi de scadență.

Acea parte a poziției necompensate long sau poziției necompensate short care nu poate fi astfel compensată, va reprezenta poziția necompensată.

83. Cerința de capital pentru fiecare marfă se calculează în baza scalei de scadență corespunzătoare ca sumă a următoarelor:

a) suma pozițiilor long sau short compensate înmulțită cu rata de "spread" de 1,5 % (coloana 2 din Tabelul 9) pentru fiecare interval de scadență și cu prețul spot pentru fiecare marfă;

b) poziția compensată între două benzi diferite de scadență pentru fiecare interval de scadență în care se raportează o poziție necompensată, înmulțită cu 0,6% rata de report și cu prețul spot pentru fiecare marfă;

c) valoarea reziduală a pozițiilor necompensate, înmulțită cu 15% rata completă și cu prețul spot pentru fiecare marfă.

84. Cerința totală de capital a SSIF ROMBELL SECURITIES SA pentru riscurile aferente mărfurilor se calculează ca sumă dintre cerința de capital calculată pentru fiecare.

85. Cerința de capital al SSIF ROMBELL SECURITIES SA pentru fiecare marfă, calculată conform metodei simplificate, va fi egală cu suma următoarelor:

a) 15% din poziția netă, long sau short, înmulțită cu prețul spot al mărfii;

b) 3% din poziția brută, long plus short, înmulțită cu prețul spot al mărfii.

86. Atunci când poziția netă reprezintă diferența dintre pozițiile long și short ale SSIF ROMBELL SECURITIES SA în aceeași marfă, poziția brută înseamnă suma pozițiilor long și short ale SSIF ROMBELL SECURITIES SA în aceeași marfă.

87. Potrivit metodei simplificate, cerința globală de capital al SSIF ROMBELL SECURITIES SA pentru riscul aferent mărfurilor se calculează ca sumă a cerințelor de capital calculate pentru fiecare marfă în conformitate cu prevederile alin. (1) al art. 98 al Regulamentului.

Alte riscuri

88. SSIF ROMBELL SECURITIES SA se obligată să dețină fonduri proprii echivalente cu 25% din costurile fixe din anul precedent.

Costurile fixe operaționale vor fi reprezentate de suma elementelor de la rândurile 61 " ", 62 " ", 63 " ", 64 " " și 65 " " din contul de profit și pierdere anual al SSIF ROMBELL SECURITIES SA.

În cazul în care are loc o schimbare semnificativă în activitatea societății comparativ cu anul precedent, SSIF ROMBELL SECURITIES SA se va supune cerințelor adoptate de către CNVM.

Opțiuni

89. În scopul calculării cerințelor de capital pentru riscul de piață, opțiunile se tratează într-un mod special putând fi utilizate una dintre următoarele metode alternative:

a) metoda simplificată (poate fi adoptată numai în cazul în care SSIF ROMBELL SECURITIES SA efectuează exclusiv operațiuni de cumpărare de opțiuni);

b) metoda coeficienților de sensibilitate, numită și metoda “delta-plus” în cazul în care SSIF ROMBELL SECURITIES SA efectuează și operațiuni de vânzare de acțiuni.

90. În cazul utilizării metodei delta-plus se vor calcula separat cerințele de capital pentru riscul specific, înmulțind poziția ponderată delta a fiecărei opțiuni (calculată conform art. 106 al Regulamentului) cu factorii de risc specific stabiliți la Secțiunile 2 și 4 ale Capitolului 6 al Regulamentului.

Cerința de capital astfel obținută se adaugă la cerințele de capital pentru categoria de risc corespunzătoare, adică riscul de poziție pe titluri de creanță și titluri de capital prezentat la Capitolul 6, riscul de schimb valutar prezentat la Capitolul 10 și riscul pe mărfuri prezentat la Capitolul 12 al Regulamentului.

91. În situația în care SSIF ROMBELL SECURITIES SA va adopta metoda simplificată, pozițiile pe opțiuni se exclud din calculul riscului de poziție pe titluri de creanță și pe titluri de capital, al riscului de schimb valutar și al riscului pe mărfuri.

Cerința de capital pentru tranzacțiile cu opțiuni calculată în baza acestei metode se va adăuga la cele indicate mai sus.

92. În situația în care SSIF ROMBELL SECURITIES SA adoptă metoda delta-plus, pozițiile pe opțiuni ponderate cu coeficientul delta trebuie incluse în calculul fiecărei cerințe de capital menționată mai sus.

93. Cerințele de capital pentru riscurile de tip “gamma” și “vega” vor fi calculate separat, conform prevederilor art. 108 al Regulamentului.

94. În situația în care SSIF ROMBELL SECURITIES SA realizează un volum important de tranzacții cu opțiuni trebuie să controleze și celelalte riscuri asociate acestora, pentru care nu s-au stabilit cerințe de capital.

Se vor urmări în mod deosebit coeficienții “rho” (reprezentând rata de modificare a valorii opțiunii în raport cu rata dobânzii) și “theta” (reprezentând rata de modificare a valorii opțiunii în raport cu timpul).

SSIF ROMBELL SECURITIES SA trebuie să notifice C.N.V.M., în prealabil, metoda pe care intenționează să o adopte pentru tratarea opțiunilor.

Metoda simplificată

95. În aplicarea metodei simplificate, pozițiile pe opțiuni și pe activele suport asociate acestora, fac obiectul unor cerințe de capital calculate separat, care înglobează atât riscul general de piață, cât și riscul specific.

96. Conform acestei metode, cerința de capital se calculează astfel:

a) pentru pozițiile long asociate cumpărării de opțiuni put sau pentru pozițiile short asociate cumpărării de opțiuni call, cerința de capital este egală cu valoarea de piață a activului suport, înmulțită cu suma coeficienților de risc specific și de risc general de piață ai activului suport, din care se scade valoarea intrinsecă a opțiunii (dacă este cazul);

b) pentru cumpărarea de opțiuni call sau de opțiuni put, cerința de capital trebuie să fie cea mai mică dintre următoarele: valoarea de piață a opțiunii și valoarea de piață a activului suport înmulțită cu suma coeficienților de risc de piață specific și general pentru activul suport.

Metoda delta-plus

97. Metoda delta-plus utilizează următorii coeficienți de sensibilitate pentru opțiuni:

a) delta, care reprezintă raportul dintre modificarea anticipată a prețului unei opțiuni și modificarea prețului activului suport. Delta aproximează probabilitatea ca opțiunea să fie exercitată și se determină cu formula derivatei de gradul întâi a valorii curente a opțiunii în raport cu cea a activului suport;

b) gamma, care reprezintă rata de modificare a coeficientului delta;

c) vega, care măsoară sensibilitatea valorii unei opțiuni față de modificarea volatilității prețului activului suport.

98. În cazul în care SSIF ROMBELL SECURITIES SA adoptă metoda delta-plus trebuie să înregistreze opțiunile ca poziții egale cu valoarea de piață a activului suport înmulțită cu coeficientul delta, denumită și poziție ponderată delta.

Întrucât acest coeficient nu acoperă suficient riscurile asociate pozițiilor pe opțiuni, în scopul calculării cerinței totale de capital SSIF ROMBELL SECURITIES SA trebuie să calculeze și riscurile gamma și vega.

99. Cerințele de capital pentru riscul specific se vor determina separat prin înmulțirea poziției ponderate delta pe fiecare opțiune cu factorii de risc specific stabiliți în Capitolul 6 al Regulamentului CNVM.

Calcularea cerinței de capital pentru riscul general al coeficientului delta

100. Cerința de capital pentru pozițiile ponderate delta pe opțiuni pe titluri de creanță se calculează prin metoda scadenței prezentată în Capitolul 6 al Regulamentului, după încadrarea pozițiilor ponderate delta în intervalele de scadență indicate în Tabelul 2 al Regulamentului.

101. Cerința de capital pentru opțiuni pe titluri de capital și pe titluri de participare se calculează pentru pozițiile ponderate delta în conformitate cu modelul prezentat în Capitolul 6 al Regulamentului.

102. Cerința de capital pentru pozițiile ponderate delta pe opțiuni pe valută se calculează pe baza metodei descrise în Capitolul 10 al Regulamentului, iar cea pentru pozițiile ponderate delta pe opțiuni pe mărfuri se calculează pe baza uneia dintre metodele prezentate în Capitolul 12 al Regulamentului.

103. Pentru alte instrumente financiare derivate, SSIF ROMBELL SECURITIES SA va adopta o metodă de dublă calculație, făcând o înregistrare la data la care intră în vigoare contractul de referință și o a doua înregistrare la data la care contractul de referință ajunge la scadență.

104. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va trata instrumentele cu rată variabilă cu praguri superioare și inferioare (floating rate instruments with caps and floors) ca pe niște combinații de titluri cu rată variabilă și o serie de opțiuni de tip european.

Calcularea cerinței de capital pentru riscul general al coeficienților gamma și vega

105. SSIF ROMBELL SECURITIES SA va calcula separat riscurile gamma și vega pentru fiecare poziție pe opțiuni, inclusiv pentru cele de hedging. Pentru evaluarea cerinței de capital corespunzătoare coeficientului gamma se calculează "impactul gamma", care poate fi pozitiv sau negativ, pentru fiecare opțiune individuală pe fiecare activ suport.

106. Impacturile gamma individuale se vor însuma pentru a se determina un impact gamma net, pozitiv sau negativ, pentru fiecare activ suport. Cerința de capital totală gamma va fi egală cu suma valorilor absolute ale impacturilor gamma nete negative.

107. Impactul gamma se calculează după o dezvoltare în serie Taylor astfel: impactul gamma = $12 \times \text{gamma} \times \text{VAS}^2$, unde VAS — variația activului suport — se calculează după cum urmează:

a) pentru opțiunile pe rata dobânzii, valoarea de piață a activului suport sau valoarea noțională (teoretică) a contractului se înmulțește cu ponderile din benzile de scadență corespunzătoare indicate în Tabelul 2 din Capitolul 6.

La opțiunile pe rata dobânzii, activele suport care se referă la aceeași valută și care se înregistrează în cadrul aceleiași benzi de scadență din Tabelul 2 din Capitolul 6 se vor trata ca fiind un același activ suport;

b) pentru opțiunile pe titluri de capital și pe indici pe acțiuni, cât și pentru opțiunile pe valute străine și pe aur, 20 valoarea de piață a activului suport se înmulțește cu 8%.

Pentru opțiunile pe titluri de capital și pe indici pe acțiuni, activele suport care se referă la aceeași piață națională se vor trata ca fiind un același activ suport; pentru opțiunile pe valute și pe aur, fiecare pereche de valute și aurul se vor trata ca fiind un același activ suport;

c) pentru opțiunile pe mărfuri, valoarea de piață a activului suport se va înmulți cu 15%. Pentru opțiunile pe mărfuri, activele suport care se referă la aceeași marfă, în conformitate cu prevederile art. 90 al Regulamentului, se vor trata ca fiind un același activ suport.

108. Riscul vega va fi calculat astfel: Riscul vega = vega x variația relativă a volatilității, unde variația relativă a volatilității este pentru toate categoriile de risc de 25% din volatilitatea presupusă (implicită a opțiunii).

Cerința totală de capital pentru riscul vega va fi suma valorilor absolute ale cerințelor de capital individuale pentru riscul vega calculate pentru fiecare activ suport.

109. În aplicarea procedurii care identifica riscurile aferente activitatilor SSIF ROMBELL SECURITIES SA, operațiunilor și sistemelor sale, reprezentantul compartimentului de control intern monitorizează următoarele:

- eficacitatea și controlul adecvat al politicilor și procedurilor de evaluare a riscului SSIF ROMBELL SECURITIES SA;

- măsura în care SSIF ROMBELL SECURITIES SA și persoanele relevante respectă procedurile, metodele și mecanismele adoptate;

- eficacitatea și caracterul adecvat al măsurilor luate pentru rezolvarea oricărei nereguli în raport cu politicile,

procedurile, măsurile, metodele și mecanismele, incluzând nerespectarea acestor măsuri, metode și mecanisme sau neaplicarea acestor politici și proceduri de către persoanele relevante.

110. Reprezentantul compartimentului de control intern va exercita funcția de administrare a riscului având în vedere ca acest lucru este adecvat și proporțional în raport cu natura, dimensiunea și complexitatea activităților sale, precum și cu natura și gama serviciilor și activităților desfășurate de SSIF ROMBELL SECURITIES SA. Aceasta presupune îndeplinirea următoarelor atribuții:

a) implementarea politicii și procedurilor SSIF ROMBELL SECURITIES SA;

b) furnizarea rapoartelor și consultanței acordate conducătorilor în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (3) din Regulamentul CNVM nr. 32/2006.

111. Reprezentantul compartimentului de control intern se va asigura ca persoanele având calitatea de conducători și membrii consiliului de administrație primesc, în mod frecvent și cel puțin anual, rapoarte scrise cu privire la controlul intern, evaluarea și administrarea riscului și auditul intern în situația constatării oricărei deficiențe și măsurile luate de remediere adecvate.

112. SSIF ROMBELL SECURITIES SA are obligația de a notifica C.N.V.M. înlocuirea persoanei desemnate pentru funcția de administrare a riscului, în termen de maximum 3 zile de la data încetării activității acesteia împreună cu CV-ul persoanei nou desemnate.

113. Prezenta procedura se completează de drept cu celelalte prevederi din Legea nr. 297/2004, Regulamentul CNVM nr. 32/2006, Regulamentele comune BNR/CNVM nr. 13 ÷ 25/2006 precum și orice alte prevederi legale incidente.

114. Agenții de servicii de investiții financiare ai SSIF ROMBELL SECURITIES SA, precum și ceilalți angajații, sunt obligați să ia la cunoștință și să respecte prevederile prezentei proceduri interne.

115. Reprezentantul compartimentului de control intern va urmări aplicarea prezentei proceduri și, în caz de încălcare sau abatere, va raporta consiliului de administrație informând imediat conducătorii și auditul intern.

116. Membrii consiliului de administrație/conducătorii și auditorii interni ai SSIF ROMBELL SECURITIES SA vor notifica cu maximă urgență CNVM și entitățile pieței de capital implicate situația constatată și măsurile adoptate.

117. Orice modificare și revizuire intervenite în conținutul prezentei proceduri va fi adusă de îndată la cunoștință angajaților SSIF ROMBELL SECURITIES SA prin grija reprezentantului compartimentului de control intern.

Compartimentul de Control Intern

Gheorghe Nicolae